

BIESZ CZADY

PEŁNE WRAŻEŃ

Autor przewodnika: Martin Martinger

Redaktor prowadzący: Maciej Żemojtel

Redakcja: Nikolett Kula

Projekt graficzny serii i skład: Sabina Suchy

Opracowanie kartograficzne: Jan Leja, Krzysztof Trojan

Źródło pochodzenia danych kartograficznych: OpenStreetMap.org

Projekt okładki: Jan Paluch; materiały graficzne zostały wykorzystane za zgodą shutterstock.com, stock.adobe.com

Zdjęcia: shutterstock.com, stock.adobe.com

Zdjęcia autora (Martin Martinger): 21, 23, 37, 38, 44, 45, 52, 53, 59, 64, 66, 69, 76, 77, 86, 87, 90, 91, 98, 101, 103, 106, 107, 117, 119, 120, 122, 123, 124, 128, 129, 130, 135, 138, 139, 146, 179, 181, 186, 203, 205, 209, 215, 218, 221, 224, 238, 254, 305

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiejkolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji. Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawca dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawca nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Helion S.A.

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <https://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bebiab>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie I

ISBN: 978-83-283-8636-5

Copyright © Helion S.A., 2022

- Kup książkę
- Poleć książkę
- Oceń książkę
- Księgarnia internetowa
- Lubię to!
- Nasza społeczność

Martin **Martinger**

PIESZO PRZECZ BIESZCZADY

Pieszko przez Bieszczady	8
1 Przez nieodkrytą „Krajinę Lipiecką”	14
2 Przez Bukowe Berdo na Tarnicę	20
Skąd ta nazwa?	24
3 Studenne i najdłuższa panorama doliny Sanu	26
4 Na widokowy Smerek	31
5 Widokowe łąki nad Turzańskim	35
6 Nowym szlakiem na Wielką Rawkę	39
7 Grota w Rosolinie i widokowe łąki pod Moklikiem	43
Rzut oka na mapę	46
8 Wędrówka pod chmurami	50
9 Pasmem granicznym na koniec świata	55
10 Tajemnicza dolina Bereżnicy Niżnej	60
11 Na najwyższą Tarnicę przez Halicz	65
Bieszczady dla turystów	70
12 Śladami żubrów przez Krąglicę na Wołosan	74
13 Na Połoninę Caryńską z Bereżek	79
14 Z Łopienki na wieżę widokową na Korbani	82
15 Przez bunkry i Kamień Leski na zaporę w Myczkowcach	88
Kilka słów o pogodzie	94

16 Przez wodospad na Dwernik Kamień	96
17 Przez Hyrlatę do szańca konfederatów barskich	100
18 Z widokiem na Ukrainę w Dźwiniaczu Górnym	104
Z czego zrobione są Bieszczady?	108
19 Osadné na Słowacji i krypta czaszek	110
20 Dzika dolina Sanu	113
21 Wieża widokowa na Jeleniowatym	118
22 Z latarką przez bojkowskie piwnice Jaworzca	121
23 Drewnianymi kładkami przez torfowisko Tarnawa	125
24 Na Przełęcz Nasicznińska i cerkwisko	127
Migawki z dziejów regionu	130
25 Przeprowadź do wodospadu Czarłów Młyn	134
26 Wieża widokowa Jeleni Skok w Cisnej	137
27 Taras widokowy nad Sanem	140
28 Z Wołkowyi na widokowy Plisz	143
Bojkowie	146
29 Krywe i malownicze ruiny cerkwi	148
30 Kolejną wąskotorową i najkrótszym szlakiem na Jasło	151

ROWEREM PRZECZ BIESZCZADY

Rowerem przez Bieszczady	156
31 Beniowa i torfowisko Tarnawa w dolinie Sanu	162
32 Doliną Wołosatego i Sanu do cerkwi UNESCO w Smolniku	167
33 Doliną Sanu pomiędzy Połoniną Wetlińską i Otrytem	173
34 Diamenty marmaroskie pod Chryszczatą	177
W poszukiwaniu sacrum	182
35 „Sine Wiry” i nieistniejące bojkowskie wioski	184
36 Unikatowy ikonostas i widoki na Jezioro Solińskie	190
37 Doliną Ostawy do „krzywej wieży” w Smolniku	194
38 Przez dwie wieże widokowe przy granicy ze Słowacją	200
39 Przez relikw wsi Chocień na Dział Dziurdziowski	206
Zamki, dwory, muzea	210
40 Śladami lotników przez pasmo Żukowa	212
41 Z Czarnej przez pasmo Ostrego	217
42 Nad brzeg Jeziora Solińskiego z Bukowca	226
Bieszczadzki zwierzynek	233
43 Dookoła Korbani przez Wołkowyję i Łopienkę	236
Z biegiem bieszczadzskich rzek	242

SPRÓBUJ CZEGOŚ NOWEGO

44 Śladami Greków przez Park Krajobrazowy Gór Słonnych	246
45 Przez pokazową zagrodę żubrów dookoła Jeleniowatego	255
Koniec świata w Bieszczadach	260

Dziki nocleg w leśnej gęstzinie	266
Bieszczady z kopyta	270
Wąskotorówką na szlak	276
W krainie trzech szybowisk	280
Kajakiem z nurtem Sanu	284
Linia 108 drzewami rowerowymi	290
Perseidy w Bieszczadach	294
Trasy biegowe przez nieznane góry	298
Gdy spadnie dużo śniegu	302
Kajakiem przez dzikie zatoki Jeziora Solińskiego	308
Ekstremalny singletrack na rowerze	312
Pies turysta	316
Przechytrzyć rybę w krainie pstrąga	320
Artystyczne Bieszczady	324
Na deszcz i niepogodę	330
Połoniny na talerzu	338
Indeks	344
Legenda	348
O autorze	349

Kup książkę

Poleć książkę

- 1 Rowerowy singletrack 312
- 2 Kajakarstwo 284
- 3 Obserwacje nieba 294
- 4 Wędkarstwo 320
- 5 Biegi górskie 298
- 6 Narciarstwo turystyczne 302
- 7 Szybownictwo 280
- 8 Jeździectwo 270

BIESZCZADZKI WOREK

Przez Bukowe Berdo na Tarnicę

Pasjonująca wycieczka przez najbardziej urozmaiconą i jednocześnie najrzadziej odwiedzaną bieszczadzką połoninę. Wejście na Bukowe Berdo z Mucznego uważane jest za najlżejszą wędrowkę na połoniny. Na trasie zobaczymy liczne wychodnie skalne, najwyższy szczyt polskich Bieszczadów i zachwycające panoramy. Po drodze źródło wody i wiaty odpoczynkowe.

tranzyt

16,3 km

950 m

6 godz.

MUCZNE

Początek trasy w miejscowości Muczne na parkingu przy **Centrum Promocji Leśnictwa** z ciekawym **pawilonem wystawowym** (zob. s. 256). Nad budynkiem widoczny ostatni poziom najwyższej w Bieszczadach (34 m) wieży widokowej na Jeleniowatym, niedaleko której znajduje się miejsce pamięci narodowej – leśniczówka Brenzberg. Na połoninę Bukowego Berda, zwaną też Połoniną Dźwiniacką, prowadzi żółty szlak. Przed wejściem do

lasu **punkt informacyjno-kasowy BdPN**. Po ok. 1 godz. wędrowki bukowym lasem, mijając buczyny krzywulcowe, wychodzimy na połoninę. Tutaj uwagę zwracają licznie rosnąca okazała paproć **wietlica alpejska**, **modrzyk górski** o fioletowych kwiatach oraz łany wielkich liści szczawiu alpejskiego – ślady prowadzonej przez wieki **gospodarki pasterskiej**.

UWAGI DO TRASY

górska wędrowka

Kup książkę

Przez Bukowe Berdo

Połonina Bukowego Berda wybierana przez niewielką grupę turystów jest dobrą alternatywą dla zatłoczonych w sezonie letnim Połonin Wetlińskiej i Caryńskiej. Zapewnia najwspanialsze widoki w Bieszczadach.

Muczne, z którego rozpoczęliśmy wędrowkę.

W razie załamania pogody 20 min od rozwidlenia szlaków żółtego i niebieskiego w kierunku Widełek znajduje się zadyszana wiata odpoczynkowa.

BUKOWE BERDO

Pierwsze panoramy otwierają się na ukraińską część Bieszczadów. Po kilkunastu minutach rozszerzają się do części polskiej i słowackiej. Na rozwidleniu szlaków skręcamy w lewo i ze szlakiem niebieskim osiągamy Szołtynię (1201) – pierwszy z trzech, najniższy wierzchołek tej połoniny. Czekają tu zachwycające widoki na Tarnicę, Halicz, Małą i Wielką Rawkę. Panorama w przeciwnym kierunku obejmuje połoniny Caryńską i Wetlińską. W dole dobrze widoczne

Po drodze interesujące piaskowcowe wychodnie skalne ciągnące się na długości ok. 2 km – to najdłuższy skalny grzbiet w polskich Bieszczadach. Mijamy połacie zarośli **jarzębinowych**, **olchy kosy**, która w Bieszczadach zajmuje miejsce kosówki, i niewysokie krzewinki **borówki czarnej**. W szczelinach skalnych rosną m.in. mała paproć **zanokcica skalna** i **irga zwyczajna** o czerwonych owocach. Na prawo widoczny grzbiet Szerokiego Wierchu, którym zejdziemy do Ustrzyk Górnych. Po przyjemnym i widokowym spacerze osiągamy najwyższy szczyt **Bukowego Berda** (1312) – idealne miejsce

Poleć książkę

**INFORMACJE
PRAKTYCZNE**

Bezpłatny parking mieści się wzdłuż drogi (GPS: 49.1308, 22.7452), nieopodal Centrum Promocji Leśnictwa w Mucznem. Parking znajdujący się tuż przy budynku przeznaczony jest wyłącznie dla gości Centrum. Kolejny parking 200 m dalej przy kościele pw. św. Huberta. Obok Karczma Carpathia i niewielki sklep spożywczy. Dojazd jedyną dostępną drogą – skręt z dużej bieszczadzkiej obwodnicy (droga nr 896) w Stuposianach. Po drodze warto odwiedzić Zagrodę Pokazową Żubrów (zob. ramka s. 259) i plenerowe Muzeum Wypału Węgla Drzewnego (zob. ramka s. 84).

na odpoczynek na jednej z wielu ławek. Na pierwszym planie oczarowuje poszarpany maszy Krzemienia. Przy dobrej pogodzie widoczny jest stąd najwyższy w całych Bieszczadach Pikuj (1408). Dookoła szerokie przestrzenie z morzem bukowych lasów.

PRZEŁĘCZ GOPROWSKA

Po minięciu najwyższego punktu Krzemienia (zob. ramka) schodzimy do Przełęczy Goprowskiej (1160), gdzie pojawiają się czerwone znaki Głównego Szlaku Beskidzkiego (zob. s. 33). Jej nazwa pochodzi od działającej tutaj do 2009 r. letniej dyżurki GOPR. Wcześniejsza nazwa to Rówień Jackowa. Powyżej przełęczy wiatra odpoczynkowa i źródło – uwaga, w upalne lata wysycha.

TARNICA

Oстрыm podejściem docieramy na **Przełęcz pod Tarnicą** (1285), gdzie czekają liczne ławki. Latem bywa tu tłoczno. Przełęcz widziana z Wołosatego wygląda jak siodło (rumuńskie *târnița* oznacza siodło) – stąd prawdopodobnie nazwa szczytu. Idąc 15 min żółtym szlakiem, osiągamy najwyższą **Tarnicę** (1346). Tuż przed szczytem mieści się

PASTERSTWO NA POŁONINACH

Do wysiedleń lat 40. XX w. bieszczadzkie połoniny od wiosny do jesieni były wykorzystywane do wypasów bydła. Choć najwyższe partie połonin są pochodzenia naturalnego, to ich zasięg i charakter w dużej mierze związany jest z gospodarką pasterską i łaskową, nieobecna dziś na tym terenie. Bojkowie wypasający co roku swoje stada wycinali zarośla i karłowate buki rosnące przy granicy lasu i wykorzystywali je jako opał. Prowadziło to do sztucznego obniżenia górnej granicy lasu i zwiększania powierzchni połonin. Koszarowanie bydła i owiec przy górnej granicy lasu powodowało dodatkowo nagromadzenie w glebie dużych ilości azotu pochodzącego z odchodów zwierzęcych. W miejscach tych do dziś rośnie popularny na połoninach szczaw alpejski. Wysiedlenia ludności zamieszkującej wioski pod połoninami doprowadziły do zaniku gospodarki pasterskiej, a z biegiem czasu do zarastania nieużytkowanych połonin.

Na Bukowym Berdzie

KRZEMIEN (1335)

Drugi najwyższy szczyt polskich Bieszczadów. Najwyższy punkt leży poza szlakiem i nie jest dostępny dla turystów. Jego nazwa pochodzi od zniekształconego przez austriackich kartografów słowa „grzebień” (z ukr. *hreben*), odwołującego się do licznych wychodni skalnych na jego grzbiecie. Wiosną 2011 r. na zboczach góry wybuchł pożar, którego przyczyną był prawdopodobnie niedopałek papierosa – żywioł strawił 15 ha bezcennych muraw alpejskich. Ciekawostką jest fakt, że grzbietem Krzemienia do 1987 r. prowadził GSB, którego przebieg zmieniono z uwagi na ochronę przyrody.

zasypany (i nieoznakowany) wylot **jaskini szczelinowej** niedostępnej dla turystów (16 m długości i 6 m głębokości) – jednej z większych w polskich Beskidach. Ze szczytu roztacza się wspaniała panorama 360° (zob. ramka s. 69).

W DÓŁ KU USTRZYKOM

Powracamy na przełęcz i ze znakami czerwonego szlaku przez **Tarniczkę** (1315) rozpoczynamy przyjemne zejście do Ustrzyk Górnych przez **Szeroki Wierch**. Towarzyszy nam panorama od pasma

granicznego z Małą i Wielką Rawką, przez Połonę Caryńską i Wetlińską, po Otryt z Trohańcem. Co ciekawe, pomiędzy wzniesieniami 1294 m, a 1268 m po lewej stronie ścieżki można dostrzec okrągłe zagłębienie o średnicy ok. 7 m – to dawny zbiornik wodny wykorzystywany do pojenia bydła podczas wypasów prowadzonych tutaj przez mieszkańców Wołosatego. Po drodze, już w lesie, zadaszona wiatra odpoczynkowa. Koniec trasy w Ustrzykach Górnych, gdzie znajdują się sklep spożywczy, restaurację, sklepy z pamiątkami, kilka obiektów noclegowych i przystanek autobusowy.

Bieszczady dla turystów

Intensywnie rozwijająca się na przestrzeni ostatnich lat baza noclegowa daje możliwość zaznania prawdziwych wygod w licznych **pensjonatach** i **hotelach**, których wcześniej było tu niewiele. Działają schroniska górskie i pola namiotowe, chętnie odwiedzane przez miłośników turystyki kwalifikowanej, potocznie zwanej plecakową. Ich liczba nie rośnie jednak tak szybko jak obiektów o wysokim standardzie. Powstałe w Bieszczadach w latach 70. i 80. XX w. trzy kultowe **bacówki turystyki kwalifikowanej** (w Jaworzcu, Pod Małą Rawką i w Cisnej) oferują noclegi w prawdziwie turystycznych warunkach (zob. s. 187). W lipcu i sierpniu działają klimatyczne bazy namiotowe w nieistniejących miejscowościach Łopienka i Rabe. Coraz częściej góry odkrywane dawniej w trakcie kilkudniowych wędrówek z namiotami stają się celem krótkich weekendowych wycieczek,

które najczęściej rozpoczynane są z turystycznych miejscowości takich jak Cisna, Smerek, Wetlina czy Ustrzyki Górne. Osoby szukające mniej popularnych tras za bazę wybierają Komańczę, Baligród, Bukowiec oraz Czarną. Na górskich szlakach rośnie z każdym rokiem liczba **wież widokowych** (zob. s. 139), często stających się głównym celem wędrówek.

W 2013 r. w Stuposianach powstał ciekawy projekt pod nazwą **Park Gwiezdnego Nieba „Bieszczady”**, który razem z podobnymi parkami na Słowacji i Ukrainie tworzy pierwszy na świecie potrójny park ciemnego nieba. Centrum informacyjne parku w Stuposianach organizuje interesujące nocne pokazy astronomiczne. Z uwagi na niskie zanieczyszczenie nocnego nieba sztucznym światłem Bieszczady stają się na przełomie lipca i sierpnia jednym z najlepszych miejsc do obserwacji Perseidów.

MAGIA BIESZCZADÓW

„Dzisiejsze Bieszczady to nie te same góry, co kiedyś” – zdanie to czasem można usłyszeć z ust osób znających Bieszczady z lat 70. czy 80. Choć rozwój turystyki i rosnąca popularność regionu bez wątpienia zmieniają Bieszczady, to rezygnując z nadmiernych wygod i odwiedzając mniej popularne miejsca, nadal można poczuć ich magię. Pomimo wielu zmian i nowości, klimat tych gór nieprzerwanie od wielu lat tworzy nikt inny, jak przyjeżdżający tu i żyjący na co dzień ludzie. To oni powtarzają zgodnie, że „w Bieszczady przyjeżdża się tylko raz, a potem się tu jedynie wraca”.

Kup książkę

• Przetęcz pod Tarnicą i Tarnica (w głębi)

Poleć książkę

BIESZCZADZKA KOLEJKA LEŚNA

Od lat jedną z największych atrakcji regionu jest Bieszczadzka Kolejka Leśna (zob. s. 153), której główna stacja znajduje się w Majdanie. Przed kupnem biletu warto sprawdzić godzinę kursu prowadzonego przez parowe „samowarki”. Wagoniki kolejki zabierają co roku dziesiątki tysięcy turystów w najdalsze zakątki Bieszczadów, z których od przełomu XIX i XX w. wywożono w Europę najwyższej jakości surowiec drzewny. Coraz większą popularnością cieszą się także przejazdy **dreżynami rowerowymi** na trasie nieczynnej linii kolejowej Zagórz–Ustrzyki Dolne–Krościenko z główną stacją w Uhercach Mineralnych.

Nie brakuje tutaj atrakcyjnych krajo-
brazowo tras idealnych dla **rowerzystów**.
Istnieje bogata sieć żwirowych dróg
leśnych nadających się na rowerowe
wycieczki. Szerokie polany w miejscach
nieistniejących miejscowości stwarzają

świetne warunki do rozwoju **turystyki
konnej**. Przybywa co roku inicjatyw sta-
rających się uatrakcyjnić turystom pobyt
różnego rodzaju warsztatami: garncar-
skimi, pieczenia chleba, fotograficznymi
czy surwiwalu.

BIESZCZADY NIEZNANE

Osoby chcące w Bieszczadach odnaleźć spokój powinny wiedzieć, że w sezonie (trwającym od maja do września) nie jest łatwo o chwilę sam na sam z dziką przyrodą. Region oferuje jednak wiele więcej niż tylko widokowe połoniny, będące niezaprzeczalnie największą atrakcją Bieszczadów. Szukając pomysłu na aktywne spędzenie czasu, warto obrać rzadziej uczęszczany szlak lub wybrać się w miejsca mniej oczywiste, których tutaj nie brakuje. Opisywane w tym przewodniku wycieczki przez pasmo graniczne, dolinę górnego Sanu, Wysoki Dział czy zarośnięte ścieżki Przedgórze Bieszczadzkiego pozwalają poznać miejsca zapomniane, a zdecydowanie atrakcyjne krajoznawczo. Wędrując nimi, wielokrotnie udaje się odnaleźć ślady obecności niedźwiedzi, żubrów czy wilków. Nieraz zaskoczą nas relikty dawnej wielokulturowości tych gór, będących przez lata domem m.in. dla Bojków, Łemków, Polaków, Cyganów, Żydów i Greków (zob. s. 254). Tajemniczość nieodkrytej „Krainy Lipieckiej”, leżącej na granicy z Ukrainą, okopy wojenne na Krąglicy, widokowe i szerokie łąki na Sulile czy nieodwiedzane wzgórza nad Soliną to tylko niektóre z miejsc, pozwalające odkryć nieznane Bieszczady.

Zmiany dotyczą również okolicy „bieszczadzkiego morza”. Obok możliwości rejsów statkiem po jeziorze czy wypożyczenia sprzętu wodnego, wciąż pojawiają się nowe inwestycje. W 2022 r. przy tamie **Jeziora Solińskiego** planowane jest otwarcie widokowej kolejki gondolowej Polskich Kolei Linowych (o dł. 1,6 km), która w ośmioosobowych wagonikach będzie przewozić turystów między stacjami Płasza i Jawor. Najpopularniejsze ośrodki noclegowe nad Jeziorem Solińskim to Polańczyk i Solina. Turyści szukający mniej zatłoczonych miejsc wybierają Teleśnicę Oszwarową przy ujściu Daszówki, Werlas i Zawóz nad Solinką lub Chrewt, Rajskie i Olchowiec położone nad zatokami w południowej części zbiornika.

- Schody w masywie Tarnicy – dla jednych bezczeszczenie gór, dla innych konieczne zabezpieczenie przed erozją popularnego szlaku

Kup książkę

Poleć książkę

Kajakiem przez dzikie zatoki Jeziora Solińskiego

Są cały czas w Bieszczadach takie miejsca, gdzie będziemy z naturą sam na sam. Choć od wielu lat „bieszczadzkie morze” kojarzone jest głównie z tłumami na zaporze w Solinie, to właśnie tutaj istnieją wciąż ukryte przed światem zakątki, gdzie nie dotrzemy piechotą. Jediną drogą do ich odnalezienia jest właśnie woda i kajak. Natura, jaką możemy tu zobaczyć, zauroczy nas swoimi tajemnicami, a malownicze zatoki jeziora odkrywają ciekawe historie.

INSTRUKTOR:
NIE

SPRZĘT:
WYPOŻYCZYMY

ADRENALINA:
●●●○○

KONDYCJA:
●●●○○

Kup książkę

Poleć książkę

Jezioro Solińskie dzieli się na dwie odnogi: **zachodnią** (zasilaną głównie przez wody rzeki Solinki), gdzie znajdziemy wiele głośnych ośrodków wczasowych, i **wschodnią** (zasilaną głównie przez wody rzeki San), jej dziką i skrytą koleżankę, gdzie brzegi są prawie wcale niezamieszkałe i króluje cisza. Odnajdziemy tutaj urokliwe cyple i przylądki idealne na samotny biwak.

KAJAKIEM Z OLCHOWCA DO ZATOKI TELEŚNICKIEJ

Zaczynamy w letniskowym Olchowcu, znajdującym się na półwyspie nad Zatoką Potoku Czarne. Kajaki na cały dzień możemy wypożyczyć na plaży, niedaleko przystani żeglarskiej, bądź skorzystać z oferty kilku firm zapewniających dowóz sprzętu w określone miejsce. Przed nami 7-8 godz. rekreacyjnego spływu, w trakcie którego pokonamy odległość ok. 24 km. Trasa prowadzi wschodnią odnogą Jeziora Solińskiego, zasilaną głównie przez wody Sanu. Zaczynamy, płynąc przez **Bramę** nad zalaną w 1966 r. miejscowością Chrewt, i kierujemy się prawym brzegiem jeziora do podwójnej **zatoki Baranie Rogi**. Malowniczo wysunięty cypel jest dobrym miejscem na pierwszy biwak. Już krótki spacer przez strome zbocze nad nami pozwala odkryć ślady dzikich zwierząt. Dalej dopływamy do **Zatoki Victoriniego**, w miejscu zalanej miejscowości Sokole. W murowanym pałacu z początku XX w. od 1959 r. działało tutaj schronisko turystyczne prowadzone przez jednego z najsympatyczniejszych bieszczadzkich osadników, Henryka Victoriniego. Samotny dom widoczny nad zatoką, gdzie przez dziesiątki lat

STATKI SPACEROWE

Ośrodki turystyczne położone nad wodami Jeziora Solińskiego oferują interesujące rejsy widokowe, podczas których przy dźwiękach szant można posłuchać opowieści o „bieszczadzkim morzu” i historii regionu. Najdalej dopływają statki z Polańczyka, a wśród nich „Tramp”, który w ofercie ma 60-minutowe rejsy do Wyspy Skalistej oraz dwugodzinne rejsy do Horodka i Rajskiego.

- ▶ Polańczyk:
Tramp, 50 os., tel. 603 860 234;
Bryza, 40 os., tel. 721 080 808.
- ▶ Polańczyk-Cypel:
Water Taxi, 12 os., tel. 517 433 583.
- ▶ Polańczyk:
Rejsy na zachód Słońca, Ekoarimna,
www.polanczyk.pl, tel. 500 199 905.
- ▶ Solina-Jawor:
Biała Flota, 70 os., tel. 604 109 337;
Werlas, 60 os., tel. 502 296 781;
Komandor, 50 os., tel. 607 829 214.

mieszkał Victorini, powstał z materiałów z rozbiórki wspomnianego pałacu, który miał znaleźć się pod wodami zalewu. Mijając kolejną na trasie Zatokę Brosa, opływamy **Półwysep Brosa**, na którym od ponad 40 lat żyje kolejny bieszczadzki osadnik, Krzysztof Bros. Pod nami, na dnie jeziora, znajdowała się Teleśnica Sanna. Opływając od wschodu wysokie brzegi **Wyspy Skalistej**, osiągamy **Zatokę Teleśnicką**, na której końcu mieści się sezonowy Bar u Bolka. Na wodach zatoki cumowała niegdyś tratwa, na której od 1996 r. mieszkał perkusista Dżemu, Michał Giercuskiewicz (kolejna tratwa, jego imienia, do dziś pływa na wodach

zatoki przy półwyspie Werlas). Wracając, opływamy od zachodu żwirową plażę Wyspy Skalistej. Znad tafli wody pięknie wznosi się Stożek o trzech grzbietach. Mijając półwysep Horodek, dopływamy do malowniczo wystającego z wody **Suchego Dębu**, przy którym zlokalizowana jest pustelnia Juliusza Wasika (koronowanego na I Bieszczadzkiego Króla Włóczęgów), który od 1991 r. zamieszkuje tu w chatce wybudowanej z drewna wyrzuconego na brzeg jeziora. Za **Zatoką Suchego Drzewa** przepływamy obok **Zatoki Węża** i mijając **Bramę**, przez którą przepływaliśmy zaczynając wioślowanie, udajemy się jeszcze na krótką wycieczkę w stronę Rajskiego. Po opłynięciu półwyspu Łokieć podpływamy do prawego brzegu, by podejść do zjawiskowo położonej **Kapliczki na**

INFORMACJE PRAKTYCZNE

Dojazd do Olchowca od małej bieszczadzkiej obwodnicy (droga nr 894) boczną drogą z przełęczy 550 m pomiędzy Chrewnem a Rajskiem. Kajaki w Olchowcu: www.olchowiec-solina.pl, tel. 502 330 059, koszt: ok. 100 zł/dzień (warto zrobić rezerwację). Inne firmy oferujące wypożyczenie: www.turizmsan.pl, tel. 509 539 947.

Hrabie (nazywanej też Kapliczką na Skale), uważanej za jedną z najpiękniejszych w Bieszczadach. Roztacza się stąd fantastyczny widok na Jezioro Solińskie, pasmo Otrytu i masyw Tołsty. Nieco dalej, nad brzegiem, znajduje się miejsce po cerkwi z 1872 r. w **Rajskiem** i leśniczówka

generała Zygmunta Berlinga. Po obejrzeniu kapliczki wracamy na plażę w Olchowcu.

KAJAKIEM DOKOŁA ZALEWU

Długość linii brzegowej Jeziora Solińskiego waha się w granicach od 150 do 170 km i zależy od poziomu wody. Niezliczona liczba zatoczek i ławka dostępność pól namiotowych stwarzają tutaj idealne warunki do kilkudniowego wioślowania, w trakcie którego opłyniemy całe jezioro. Jeśli odwiedzimy jedynie większe i bardziej znane zatoki, długość całej trasy wyniesie ok. 70-80 km, na co warto przeznaczyć 3-4 dni rekreacyjnej podróży połączonej z biwakowaniem.

Kup książkę

Poleć książkę

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

Kup książkę

GRUPA
Helion

BIESZCZADY PEŁNE WRAŻEŃ

Rzucić wszystko i wyjechać w Bieszczady? Tak! Na pewno jednak warto zabrać ze sobą dobre buty, rower i kilka innych rzeczy, w tym ten przewodnik, które wydatnie pomogą nam w zwiedzaniu regionu i odkrywaniu jego atrakcji. Przekonamy się, że Bieszczady to nie „tylko” piękne połoniny i przepastne lasy, zaciszne zatoki Jeziora Solińskiego, drewniane cerkwie i opuszczone bojkowskie wsie. Znajdziemy tu zaskakujące ciekawostki krajoznawcze, lokalne galerie i muzea, weźmiemy udział w żywiołowych wydarzeniach artystycznych, a okraszą naszych przeżyć będą regionalne kulinaria. A komu znudzi się wędrowanie lub pedałowanie, może wsiąść na konia lub do kajaka, by zobaczyć Bieszczady z innej niż zwykle perspektywy. Listy „alternatywnych” atrakcji dopełniają widokowe loty paralotniami i szybowcami, przejażdżka słynną wąskotorówką, bushcraft, wędkowanie, podglądanie żubrów i... obserwacje nocnego nieba. Jeśli aktywnie — to tylko w Bieszczady!

NAJLEPSZY RELAKS? OCZYWIŚCIE AKTYWNIE!

activebook to przewodnik dla tych, którzy w ruchu odpoczywają najlepiej. Dla uprawiających sport, dla szukających nowych doznań, dla wszystkich pełnych energii. Jeśli nie lubisz siedzieć w miejscu i chcesz zacząć wypoczywać intensywniej — ten przewodnik jest właśnie dla Ciebie!

**TRASY
PIESZE**

**TRASY
ROWEROWE**

**ATRAKcje
DLA
AKTYWNYCH**

W przewodniku **kody QR**, dzięki którym zobaczysz **przebieg trasy na mapie** i pobierzesz plik **GPX** na smartfona lub zegarek sportowy

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
0 601 339900

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane:
• <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuski 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ebook dostępny na
ebookpoint

ISBN 978-83-283-8636-5

Cena 59,90 zł